

**MATURITNÍ OTÁZKY ZE ZÁKLADŮ PEČOVATELSTVÍ A SOCIÁLNÍ PÉČE
PRO OBOR 75-41-L/51 SOCIÁLNÍ ČINNOST
ŠKOLNÍ ROK 2024/2025**

1. Stručný přehled vývoje pečovatelské péče, cíle moderního pečovatelského povolání. Uplatnění pečovatele, osobnost pečovatele (charakteristika zralé osobnosti, předpoklady k práci pečovatele).
2. Péče o dítě – charakteristika psychomotorického vývoje, příznaky nejčastějších dětských onemocnění (průjem, zvracení, laryngitida, plané neštovice). Péče o nemocné dítě.
3. Pečovatelský proces a jeho fáze, úloha pečovatelky v rámci pečovatelského procesu. Účel a zásady pozorování klientů, předávání informací o nemocném. Syndrom vyhoření u pomáhajících profesí a jeho prevence.
4. Nozokomiální nákazy (dělení, proces šíření a prevence nozokomiálních nákaz). Hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních, bariérová ošetrovatelská péče.
5. Péče o klienty s dekubity (příčiny vzniku, stádia, léčba, pomůcky, prevence). Komunitní péče (komunita, faktory ovlivňující rozšíření kom. Péče). Sociální služby v rámci komunitní péče.
6. Stravování klientů, zásady při podávání jídla, způsoby podávání stravy, dietní systém, hydratace, dehydratace, podávání stravy klientům. Specifika stravování dětí a seniorů.
7. Péče o vyprazdňování moči a stolice klientů (fyziologické vyprazdňování moči a stolice, poruchy vyprazdňování, patologické příměsi moči a stolice, pomůcky pro inkontinentní klienty). Stomie (druhy stomii, péče o výměnu stomického sáčku, stomické pomůcky). Psychosociální problematika stomii.
8. Péče o odpočinek a spánek klientů (charakteristika odpočinku a spánku, faktory ovlivňující odpočinek a spánek, poruchy). Lůžko, typy lůžek, základní vybavení lůžka, pomůcky doplňující lůžko a jejich dělení.

9. Péče o klienta s bolestí (druhy bolesti, chápání bolesti). Péče o polohu klienta, zásady komunikace u klienta s bolestí, diagnostika bolesti podle neverbálních projevů, léčení bolesti, využití tepla a chladu v léčbě.
10. Psychosociální aktivizace klienta, faktory ovlivňující možnosti aktivizace, druhy činností. Příklady aktivizací vhodných u klientů trpících demencí.
11. Péče o klienta s onkologickým onemocněním (charakteristika nádorů, příznaky a léčba, ošetrovatelská péče). Psychologická problematika nádorových onemocnění, reakce klienta na sdělení diagnózy.
12. Péče o klienta s poruchami paměti, specifika péče o klienta s Alzheimerovou chorobou, zásady přístupu ke klientům s demencí. Zařízení pro klienty s tímto problémem.
13. Péče o staré a dlouhodobě nemocné klienty (změny tělesné, psychické, sociální). Psychologický přístup ke starým lidem. Zdravotnická a sociální zařízení pro seniory. Pečovatelská služba. (SOP)
14. Ošetrovatelská péče o klienta v terminálním stádiu nemoci (fáze umírání, péče o potřeby umírajících, úprava těla zemřelého). Hospicová péče. Péče o pozůstalé.
15. Péče o klienta s mentálním postižením, charakteristika mentálního postižení, péče o dítě s mentálním postižením. Organizace pomáhající osobám s mentálním postižením. (SOP)
16. Péče o klienta se zrakovým a sluchovým postižením, charakteristika zrakového postižení, odborná péče (kompenzační pomůcky, nácvik prostorové orientace a samostatného pohybu, pomoc pečovatele osobám se zrakovým postižením). Organizace pomáhající těmto osobám. (SOP)
17. Péče o klienta s tělesným postižením, příčiny tělesného postižení, péče o klienty s Parkinsonovou chorobou (charakteristika nemoci, ošetrovatelská péče). Organizace pomáhající těmto osobám. (SOP)
18. Péče o klienta s duševní poruchou (etiologie a symptomy duševních poruch). Schizofrenie, péče o klienta se schizofrenií. Organizace pomáhající osobám s duševní poruchou. (SOP)

19. Význam a zásady první pomoci, první pomoc u zraněných se ztrátou vědomí, v šoku. První pomoc při poranění teplem, při otravách a poleptání. Postup při přivolání RZP.
20. První pomoc při zástavě dechu a srdeční činnosti, při krvácení, poranění páteře a kostí. První pomoc při poranění hrudníku a břicha. Zásady komunikace se zraněným.
21. Systém sociálního zabezpečení v České republice – systém sociálního pojištění: nemocenské pojištění (nemocenská, peněžitá pomoc mateřství – mateřská), důchodové pojištění (starobní důchod, invalidní důchod, vdovský, vdovecký a sirotčí důchod). (SOP)
22. Systém sociálního zabezpečení v České republice – systém státní sociální podpory (přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, porodné, pohřebné), systém sociální pomoci (dávky hmotné nouze – mimořádná pomoc, příspěvek na živobytí; dávky soc. péče – příspěvky pro zdravotně postižené, příspěvek na péči). (SOP)
23. Sociální služba – charakteristika, dělení sociálních služeb, zařízení sociálních služeb, pracovník v sociálních službách x sociální pracovník (zákon č.108/2006 Sb.). Standardy sociální péče. (SOP)
24. Péče o klienty sociálně vyloučené – sociální vyloučení, osoby ohrožené sociálním vyloučením. Dopady sociálního vyloučení a sociální začleňování. Možnosti prevence a řešení sociálního vyloučení. Bezdomovectví (typy, příčiny, zvláštnosti péče). Azylová péče, druhy azylových zařízení. (SOP)
25. Sociální patologie – pojem sociální patologie, druhy patologického chování. Závislost, typy závislostí, práce s klienty se závislostí. Domácí násilí, formy, syndrom týrané osoby, služby a zařízení pro oběti násilí. Probační a mediační služba. (SOP)

Vypracovaly:

Mgr. Dagmar Škrabalová a Mgr. Jarmila Skoumalová

Schválila ředitelka školy:

Mgr. Petra Juřeníková, Ph.D.